

El Dr. Riutord, acadèmic numerari de la Pierre Fauchard Academy

El nostre company acadèmic Dr. Pere Riutord Sbert fou nomenat acadèmic numerari de la Pierre Fauchard Academy, amb seu central als Estats Units. És el primer dentista de les Illes Balears que ingressa en la International Honor Dental Organization, institució de prestigi que acull els professionals de l'odontostomatologia que destaquen per la seva professionalitat i també pels valors humans. L'acte d'investidura, celebrat el passat mes de maig al castell de Peníscola, va coincidir amb la reunió anual de la secció espanyola.

El Dr. Pere Riutord (dreta), en la cerimònia d'ingrés

Creu del mèrit militar

Dia 30 de maig, durant l'acte de celebració del dia de les Forces Armades a la Base General Asensio, el general de divisió metge Excm. Sr. Luís Villalonga va imposar, en representació de la Inspecció General de Sanitat, la creu del mèrit militar amb distintiu blanc al president de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, Dr. Alfonso Ballesteros.

El Molt Honorable Sr. Jaume Matas i el president de la Reial Acadèmia, Dr. Alfonso Ballesteros, amb diverses autoritats militars

La condecoració li ha estat concedida en atenció a la investigació històrica duta a terme sobre el cirurgià i metge militar Manuel Rodríguez Caramazana (1765-1836), l'edició del facsímil *Cartas Médicas* i la presentació del llibre en successives sessions acadèmiques, dedicades a rememorar el personatge en ciutats espanyoles relacionades amb la seva activitat professional.

Homenatge al Professor Guillem Mateu

El mes de maig passat, el departament de Biologia de la Universitat de les Illes Balears va retre un emotiu homenatge al Dr. Guillem Mateu Mateu, acadèmic numerari de la nostra corporació, amb motiu del seu acomiadament de la docència. El món universitari va premiar així la trajectòria científica i acadèmica de l'impulsor dels estudis de biologia a Balears. Els actes de celebració van incloure la lectura de dues conferències a càrrec dels professors Lluís Pomar, de la UIB, i Juan Usera, de la Universitat de València, i la inauguració d'una exposició sobre els orígens dels estudis de biologia a la UIB.

Presentació del llibre de Jean Dausset i Macià Tomàs. Premi Faula

El saló d'actes de la Reial Acadèmia va acollir el 16 de juny la presentació del llibre *Diàlegs sobre evolució genètica i cultural Cap a l'home responsable* dels doctors Jean Dausset, Premi Nobel de Medicina 1980 i acadèmic d'honor, i Macià Tomàs, acadèmic numerari. Va obrir l'acte el president Dr. Alfonso Ballesteros; la presentació del llibre va anar a càrrec del Dr. Francesc Bujosa. Després, els autors van prendre la paraula: el Professor Dausset va explicar les intencions de l'obra, concebuda per a confrontar els punts de vista de dos metges d'edat i formació distintes.

Les conversacions -va dir- prenen com a matèries de reflexió la percepció de la bellesa, la generositat i l'afany de transcendir, presents en la Natura i punt de partida de la "sublimació" dels instints que es dona en l'home. L'experiència i el pensament científic del professor Jean Dausset són l'eix del llibre, que repassa la prodigiosa aventura científica del segle XX, incideix sobre els problemes de la medicina actual i projecta la mirada cap el futur que representa la medicina predictiva.

El dia de la presentació, d'esquerra a dreta, els Drs. Macià Tomàs i Alfonso Ballesteros i el Professor Dausset amb la seva esposa Rosa

Igualment tracta els punts de fricció sorgits a partir dels darrers avenços en genètica (teràpia gènica, clonació reproductiva i terapèutica, diagnòstic de preimplantació...) i reflexiona sobre la situació social i mediambiental del Planeta. També aborda la tasca i responsabilitat dels científics.

Després d'unes paraules del Dr. Macià Tomàs el professor Gabriel Janer Manila, director de l'Institut d'Estudis Balearics, va pronunciar el darrer parlament.

Setmanes més tard, els autors van rebre el Premi Faula-2005 de les mans de l'Hble. Sra. Dolça Mulet, vicepresidenta del Consell de Mallorca, i de l'Hble. Sr. Francesc Fiol, conseller d'Educació i Cultura, en una cerimònia celebrada al Museu de Sóller. Instituït per premiar el millor llibre editat anualment a Balears, el Premi Faula ha estat lliurat en edicions anteriors a Llorenç Villalonga, Jaume Vidal Alcover, Miquel Serra, Baltasar Porcel i Cristòfol Serra.

Cartas médicas, a Càdis

La darrera presentació del llibre *Cartas Médicas* del Dr. Rodríguez Caramazana es va celebrar al saló de graus de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Càdis dia 5 de maig de 2006.

El metge i cirurgià militar Rodríguez Caramazana va ésser cap de sanitat de les forces constitucionalistes en la defensa de Càdis contra les tropes absolutistes franceses. Organitzaren la sessió, conjuntament, l'acadèmia andalusa i les homònimes de Galícia i Balears,

representades pels seus presidents i secretaris generals. La batlesa de Càdis i senadora del Regne, Excm. Sra. Teòfila Martínez va ocupar la presidència, acompanyada per l'almirall en cap de la flota, Excm. Sr. Àngel Manuel Tello i el general de divisió metge Excm. Sr. Luís Villalonga, en representació de la Inspecció General de la Defensa.

Rectificació

Els autors del treball "Análisis de la ingesta y calidad nutricional en ancianos no institucionalizados de las Islas Baleares", publicat en el segon número del volum 20 de la revista, corresponent a l'any 2005, són els següents: Adoración Romaguera, Isabel Llompart, Teresa Bonnín, Antoni Pons i Josep A. Tur.

Lliurament de la medalla "Officier de l'Ordre des Palmes Académiques"

Dia 30 del passat mes de març, a bord de la fragata "Aconit" de l'Armada francesa, el Cònsol general a Barcelona M. Bernard Valero, va imposar al Dr. Ballesteros la medalla d'oficial de l'Ordre de les Palmes Acadèmiques.

La distinció civil més antiga de França, creada per Napoleon I el 1803, li va ésser concedida al nostre president en reconeixement dels treballs duts a terme per commemorar el 150e aniversari de la mort del Professor Mateu Orfila.

El president de la Reial Acadèmia, Dr. Alfonso Ballesteros amb diverses autoritats militars a bord de la fragata "Aconit"

Signatura del conveni de col·laboració amb Oxidoc

El passat mes de juliol la Reial Acadèmia va signar un conveni de col·laboració amb l'empresa Oxidoc, dedicada a la fabricació i venda d'equips de reanimació, botiquins per a primers auxilis, productes mèdics i sanitaris i equips de protecció individual.

El Sr. Miquel Vaquer, gerent d'Oxidoc en la signatura del conveni

Conferència

Dia 10 de maig passat, al saló d'actes de la Reial Acadèmia del carrer de Can Campaner, l'Excm. Sr. Luis Villalonga, general de divisió metge de la

Inspecció General de Sanitat de la Defensa va pronunciar la conferència "Defensa frente a armas de destrucción masiva". Devora el president de la Corporació van seure a la presidència el conseller d'Interior del Govern de les Illes Balears i el comandant general de Balears.

Premi Jaume II, del Consell Insular de Mallorca

La Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears ha estat guardonada amb un dels premis Jaume II. Els premis Jaume II es van instituir amb la finalitat de reconèixer a persones o entitats que hagin realitzat accions destacades en la promoció dels símbols, referents històrics o el nom de Mallorca.

És previst que la presidenta del Consell Insular, Molt Hble. Sra. Maria Antònia Munar Iliuri la distinció a la Reial Acadèmia de Medicina el 12 de setembre, en l'acte solemne institucional commemoratiu de la Diada de Mallorca a celebrar en l'edifici de la Misericòrdia. També rebran el premi, entre d'altres, el Dr. Gabriel Llompart, l'Institut Oceanogràfic, el Diari de Balears, Bartomeu Font Obrador, el Centre Territorial de RTVE a Balears i la banda filharmònica porrerrenca.

La Diada commemora el dia de l'any 1276 quan el rei Jaume II va jurar respectar els drets i privilegis dels habitants del Regne de Mallorca.

Daniel Alagille (1925-2005): per memòria

El Professor Daniel Alagille va morir el 9 de novembre passat, a Paris. Ens deixa el record d'un metge d'excel·lent aptitud i el d'un home de valors profundament arrelats, rigorós i apassionat. Va donar nom a la "síndrome d'Alagille", malaltia genètica que va descriure el 1969, caracteritzada per sumar anomalies hepàtiques, cardíques, oculars, esquelètiques i facials: és la causa més freqüent de colestasi intrahepàtica familiar.

Nascut a Paris el 1925, li agradava recordar que ja de petit va sentir la vocació de tenir cura dels infants malalts. Esperava esdevenir curugià però una habilitat manual insuficient -deia- el va orientar cap a la pediatria. Després de formar-se amb el Professor Marcel Lelong a l'Hospital de St. Vincent de Paul, el 1963 el doctor Alagille va establir a l'Hospital de Bicêtre el seu servei d'hepatologia infantil, que dirigiria fins a la jubilació. El 1968 va rebre l'encàrrec de transformar Bicêtre en la Facultat de Medicina Paris-Sud, de la que va ésser primer degà.

El seu magisteri excepcional va marcar profundament successives generacions de metges i infermers que, de tot el món, acudien al seu hospital per perfeccionar-se en el "plus beau métier du monde", tal com ell mateix definia l'ofici de la medicina.

De fet, el Professor Daniel Alagille va crear una nova subespecialitat, l'hepatologia pediàtrica, que ha permès el progrés dels trasplantaments de fetge en l'infant; va ésser també continuador d'una tradició francesa d'humanisme mèdic en instituir la "maison de l'enfance", tota una planta hospitalària convertida en espai per a jugar i aprendre on els nins oblidaven la seva condició de pacients hospitalaris. Quatre anys després d'iniciar, el 1986, el seu programa de trasplantaments hepàtics (que suma ja més de 500) va crear la "maison des parents".

Director d'unitat de recerca a l'INSERM (Institut national de la santé et de recherche médicale) i durant més de 25 anys editor en cap de *Archives françaises de pédiatrie*, va signar més de 500 articles científics i, amb el seu col·laborador i deixeble Michel Odièvre, el volum *Maladies du*

foie et des voies biliaires chez l'enfant, obra capital editada el 1978 i traduïda a sis idiomes. Així mateix, va aprofitar un retir sabàtic a Califòrnia per impregnar-se d'una cultura mèdica distinta i per publicar, amb C.C. Roy i A. Silverman la quarta edició de *Pediatric Clinical Gastroenterology*, volum de referència en els estudis de les malalties digestives dels infants.

És l'autor també d'un llibre singular: *L'enfant messenger* (1992), on comparteix amb el lector els "missatges" rebuts d'infants greument malalts als quals va tractar; obra penetrant i trasbalsadora, per damunt de les situacions descrites, sovint dramàtiques -l'angoixa de la mort, el patiment físic i psicològic, la solitud, la destrucció corporal, la revolta contra l'injustícia de la malaltia en l'infant-, en les seves pàgines batega l'amor del metge pels seus petits pacients. No debades el doctor Alagille solia repetir que "mentre el metge d'adults no necessita estimar els pacients, el pediatra no pot tenir cura dels seus pacients sense estimar-los".

Els Drs. Josep Tomàs, Daniel Alagille i Jean Dausset, a la Base Militar del Puig Major, l'estiu de 1994

El Professor Daniel Alagille va estimar apassionadament la Vall de Sóller, on residia llargues temporades amb la seva esposa Marie Dominique a un casal del carrer de Sant Pere. Per voluntat seva, les seves cendres reposen per a sempre en el cementiri de la vila mallorquina dels tarongers.

Dr. Macià Tomàs